

EFFEKTER AV CORONAPANDEMIN

2020

Sammanställd av:
Karina Andersson

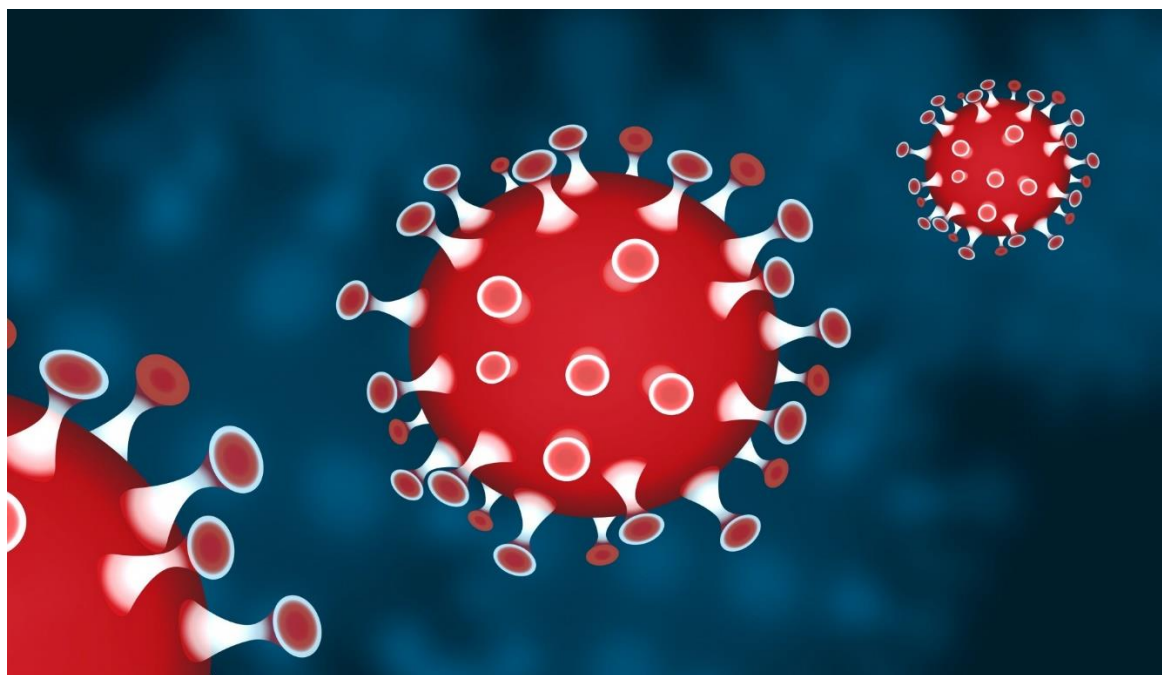
Sammanfattning

Föreningen E-handelsstaden Borås består av företag som i huvudsak verkar inom e-handel/logistik/IT i Sjuhäradsbygden, men även kommun och utbildningsväsende är medlemmar. Alla 170 medlemmar bjöds i slutet av juni 2020 in att anonymt besvara en enkät med frågor om hur Coronapandemin hittills har påverkat dem som företag/organisation. Svarsfrekvensen var 30% med en spridning på företag med allt ifrån 1 till över 50 anställda. En övervägande majoritet har erfarit stor eller mycket stor påverkan av pandemin. Påverkan handlar främst om minskad försäljning och ökad sjukfrånvaro/korttidspermitteringar, men här märks även flera företag som har sett ökad försäljning.

Bland de svarande finns en stor andel företag som verkar inom handel, men även företag inom IT-branschen och konsulter är vanligt förekommande. 67% erfar att en av effekterna är ökad innovationsgrad i företaget och hela 93% bedömer att pandemin har bidragit till en ökad e-handel i framtiden.

41% av de svarande anser att de stödpaket som utfärdats av svenska staten har varit till stor eller mycket stor nytta för verksamheten. Av dessa åtgärder är korttidspermittering det som använts ojämförligt mest av företagen som besvarat enkäten.

Ett flertal av de svarade framhåller vikten av att hela tiden söka alternativa lösningar och arbetssätt som en lärdom av pandemin. Andra har sett det som en chans att stanna upp, se över företagets erbjudande och den långsiktiga strategin för verksamheten.

Bakgrund

I Boråsregionen verkar en betydande andel av företagen inom e-handel och dess kringnärings- och detaljhandel. Regionen har en stark tradition inom detaljhandel och som Nordens ledande område för distanshandel. Men det som verkligen gör regionen unik är människorna. Här finns ett stort antal erfarna entreprenörer som har viljan att förverkliga sina visioner och stora idéer.

För att utnyttja kraften i regionens nätverk driver handelsbolag, kringnärings- och utbildningsväsende och Borås Stad tillsammans den ekonomiska föreningen E-handelsstaden Borås. Föreningen är en plattform för samverkan. Vår vision är att Boråsregionen skall vara Nordens självklara handelsnav. För att uppnå detta har vi en aktiv och namnkunnig styrelse och en operativ ledningsfunktion som driver arbetet framåt. Dessutom har vi tre arbetsgrupper som engagerar sig inom våra fokusområden; kompetens, logistik och nätverk.

E-handelsstaden Borås har nu valt att mitt under den rådande Coronapandemin genomföra en enkätundersökning bland våra medlemmar, för att få en bild av vilka effekter pandemin hittills har haft och hur dem ser på den närmaste framtiden i ljuset av situationen. Pandemin riskerar att få de värsta ekonomiska konsekvenserna sedan den stora depressionen på 1930-talet och rejält värre än finanskrisen för tio år sedan, enligt Internationella valutafonden. Sveriges ekonomi spås krympa med närmare sju procent och vi har ännu inte sett slutnotan.

Vår förhoppning är att resultatet av enkätundersökningen skall öka kunskapen hos främst våra medlemmar och oss själva, men också beslutsfattare.

Tillvägagångssätt

E-handelsstaden Borås är en förening som välkomnar alla företag och organisationer som medlemmar. Bland våra, vid tiden för enkätens genomförande, 170 medlemmarna finns många företag som har sin huvudnäring inom e-handel, logistik och IT, men även ett flertal som arbetar i andra näringar.

Alla våra medlemmar har angivit en kontaktperson, oftast VD eller annan person i företagets ledningsgrupp, som ansvarig för medlemskapet i föreningen. I slutet av juni 2020 fick alla dessa kontaktpersoner en enkät, via mail, som de ombads besvara anonymt. Ytterligare påminnelser gick ut under sommaren och de sista svaren kom in i mitten av augusti 2020.

Resultat

Totalt har enkäten besvarats av 50 företag, av de totalt 170 som kontaktats. Detta ger en svarsfrekvens på 30%.

Bland de svarande finns en spridning med allt ifrån elva företag med en anställd till sjutton företag med över 50 anställda. Över 50% av dem som besvarat enkäten uppger att de verkar inom handel. Tio företag är konsultföretag varav flera verkar inom IT-branschen. Totalt finns tio företag som verkar inom IT-branschen bland dem som besvarat enkäten.

Påverkan i stort

68% av de svarande uppger att pandemin har påverkat företaget i stor eller mycket stor utsträckning. Resterande 32 % anser att pandemin har påverkat dem i någon utsträckning. Bland företagen som uppger att pandemin påverkat dem i stor utsträckning återfinns framför allt företag med 6-20 anställda och med över 50 anställda. 73% av företagen som verkar inom handel och 70% av dem som verkar inom IT har uppgett att pandemin har påverkat dem i stor eller mycket stor utsträckning.

När det gäller enmansföretagen är det stor spridning mellan hur mycket de har påverkats av pandemin. Av konsultföretagen, som ofta är just enmansföretag, uppger 60% att de endast har påverkats i någon utsträckning av den rådande situationen.

Konsekvenser

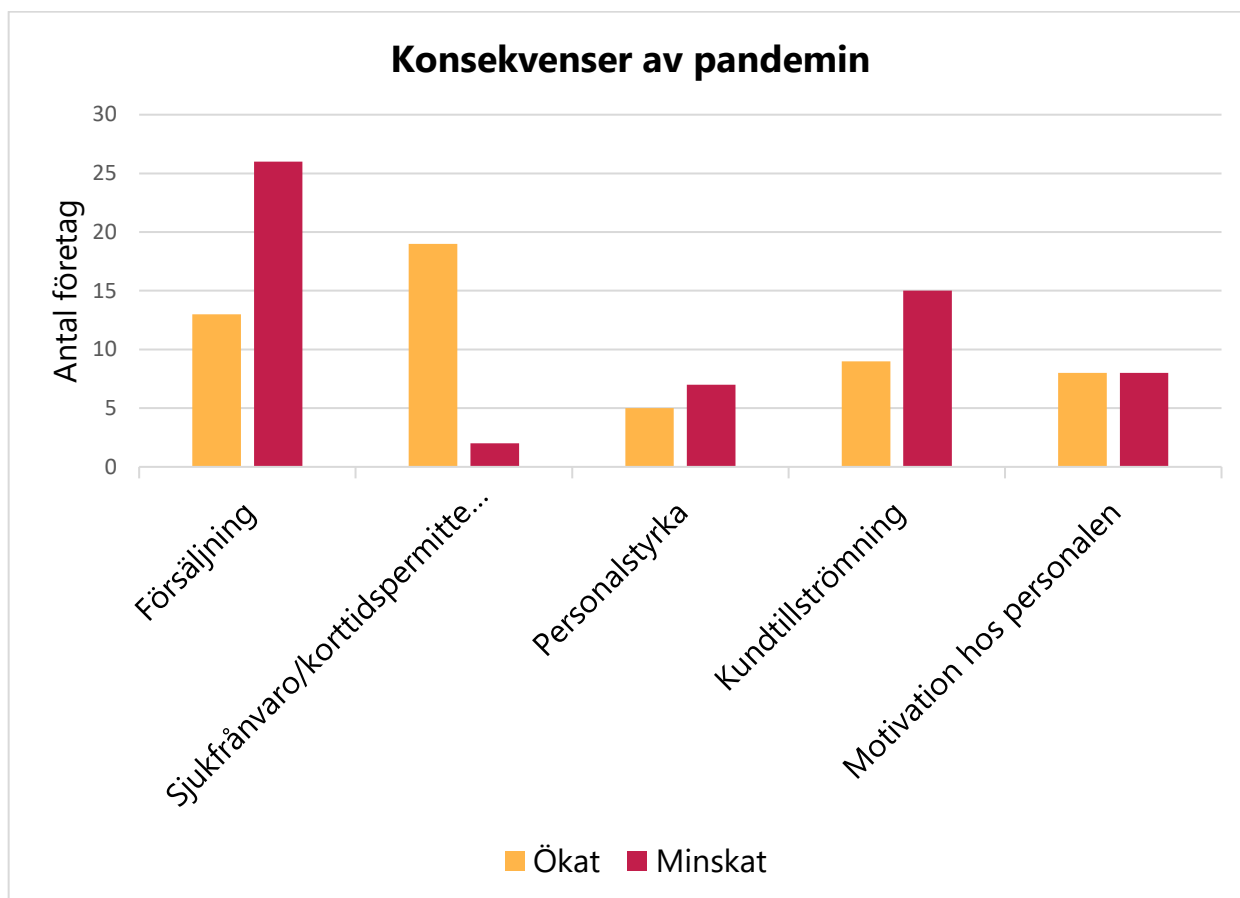
Störst påverkan har pandemin haft på **försäljningen** som har minskat för 52% av dem som besvarat enkäten. Bland dessa återfinns hälften av handelsföretagen, varav de flesta uppger att försäljningen minskat med 1-20%. En stor andel av de företag som verkar inom IT och konsultbranschen har också angivit att försäljningen har minskat, med allt ifrån 1 till 100%.

Hela 26% av alla som besvarat enkäten har dock angivit att försäljningen istället har ökat, bland dem återfinns 38% av företagen som verkar inom handel. Dessa uppger att ökningen av försäljningen legat på mellan 1-60%.

38%, dvs 19 företag, har erfarit ökad **sjukfrånvaro/korttidspermitteringar** som följd av Coronapandemin. I den här gruppen återfinns 50% av handelsföretagen.

En ytterligare konsekvens av pandemin är minskning av **kundtillströmningen** vilket 30% av de svarade angivit. Bland dem som angivit detta svar finns företag i såväl handel, IT som konsultbranschen.

Pandemin har även påverkat **motivationen hos personalen** i både positiv och negativ riktning. Lika många företag som har erfarit att motivationen minskat har gjort den rakt motsatta observationen.

Stödåtgärder

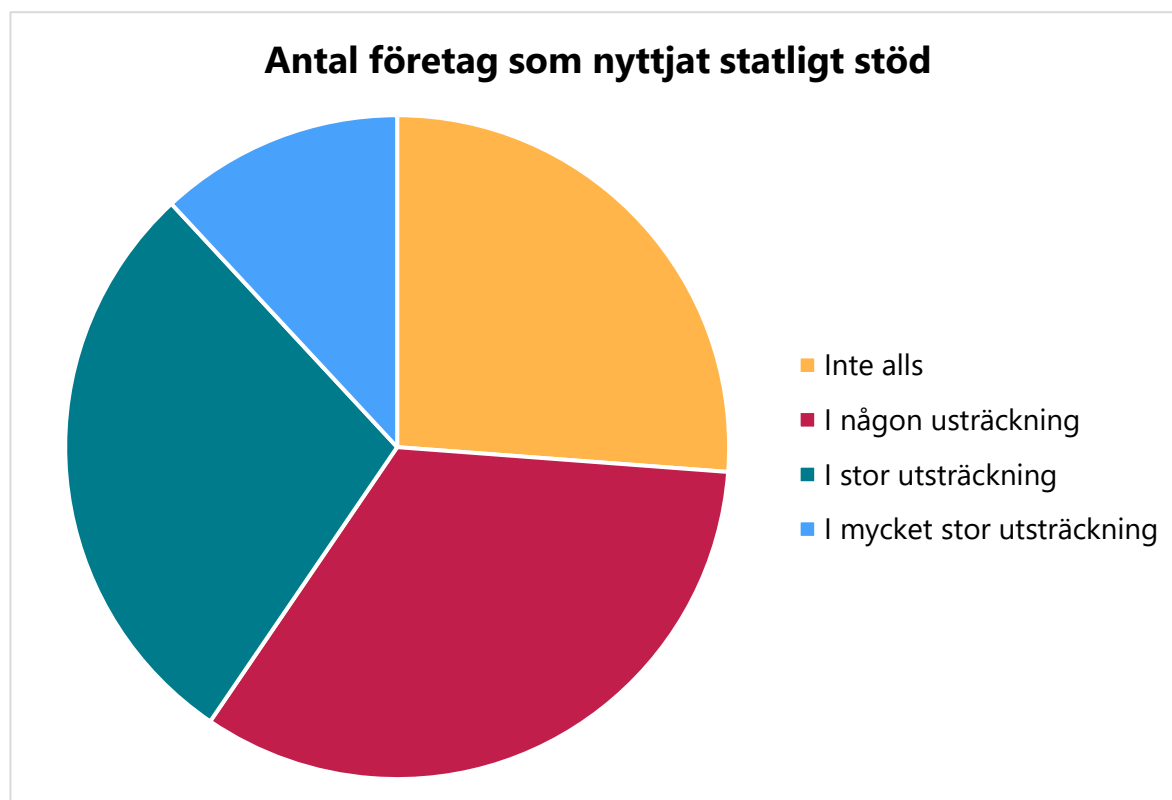
Den svenska staten har under Coronapandemin utfärdat ett antal olika stödåtgärder riktat till företag och organisationer. 41% av dem som besvarat enkäten uppger att dessa varit till nytta för dem i stor eller mycket stor utsträckning. 26% anser inte att stödpaketet varit till någon nytta alls och 33% anger att de i någon utsträckning har varit till nytta.

När man ser på spridningen av svar gällande nyttjandet av statligt stöd på branschnivå syns ingen tydlig trend, mer än möjligen att IT-branschen har nyttjat stöden i något högre omfattning än övriga branscher.

Även när det gäller i vilken omfattning företag med olika storlek har nyttjat statens stöd är spridningen relativt stor. Här kan man endast se en liten övervikt på företag i storleksordningen 6-20 anställda när det gäller att nyttja stöden i stor eller tom mycket stor utsträckning. Företag med över 50 anställda utmärker sig något genom att i ingen eller endast i någon utsträckning nyttja statens stöd.

67% av dem som nyttjat stödåtgärderna anger att de använt sig av **korttidspermittering** av personal. Endast ett fåtal har använt omställningsstöd, reducerade arbetsgivaravgifter och hyresbidrag och endast två uppger att de har nyttjat den statliga lånegarantin.

Av resultatet framgår att främst företag med mellan 1 och 20 anställda nyttjat korttidspermitteringar.

Återhämtning

På frågan vilken återhämtning företagen ser för sin egen verksamhet tror hela 42% på **långsammare återhämtning** under hösten 2020 och våren 2021.

20% av de svarande tror på snabb återhämtning i höst och 15% bedömer att återhämtningen kommer ske först under 2021. Osäkerheten är dock stor och hela 22% av de svarande uppger att de inte kan göra den här bedömningen nu.

När det gäller hur företag med olika storlek besvarat den här frågan är spridningen stor och ingen tydlig trend kan utläsas. Det enda som märks är att företag med 6 till 50 anställda nästan uteslutande tror på långsam återhämtning under hösten och våren eller återhämtning under nästa år.

När det gäller fördelningen av svar uppdelat på branscher utmärker sig handelsföretagen, av vilka 58% tror på långsam återhämtning under hösten 2020 och våren 2021. I övrigt är svaren spridda.

Positiva effekter

Det finns dock även positiva effekter av Coronapandemin. Två tredjedelar av dem som besvarat enkäten bedömer att effekterna av pandemin har **ökat innovationsgraden** hos dem. Bland dessa finns hög andel företag inom såväl handel, IT som konsultverksamhet. Den här observationen är väl spridd även bland företag i olika storlekar.

Hela **93%** av de svarande bedömer att pandemin har bidragit till en **ökad e-handelsmarknad** i framtiden.

Lärdomar

Ett flertal av de svarade framhåller vikten av att kontinuerligt söka **alternativa lösningar och arbetsätt** som en lärdom av pandemin. Att tänka nytt, vara kreativ och arbeta kostnads-effektivt framhålls också som viktigt.

Vikten av bra **krishantering** och av **kommunikation** i detta sammanhang är en ytterligare nyttig lärdom att ta med sig.

Flera uppger att företaget blivit mer digitalt och andra har sett den uppkomna situationen som en chans att stanna upp, se över företagets erbjudande och den långsiktiga strategin för verksamheten.

Reflektioner

- Många företag, oavsett storlek och bransch, har påverkats av pandemin. Dock har inte alla påverkats negativt utan det finns även ett flertal vars försäljning, innovationsgrad och motivation hos personalen har ökat under krisen.
- För många företag har de statliga stödpaketen varit till stor hjälp och framför allt möjligheten till korttidspermitteringar har nyttjats. Dock är inte heller detta entydigt då ett stort antal företag inte alls har nyttjat stödpaketen.
- Det är svårt för företagen att bedöma hur fort eller långsamt återhämtningen kommer att ske och bedömningarna varierar kraftigt.
- En sak är dock i princip alla överens om och det är **den kraftiga framtida ökningen av e-handeln** som pandemin har varit bidragande orsak till.

